

معیارهای انطباق ارائه در حقوق اعتبارات اسنادی

محمد سلطانی*

مهسا لسانی**

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۲/۲۴

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۶/۱

چکیده

اعتبار اسنادی یک سازوکار مهم پرداخت و تأمین مالی در تجارت بین‌المللی است که کارکردهای گوناگونی دارد. با وجود این، بانک‌ها و تجار بین‌المللی با به‌کارگیری این نهاد با مشکلات متعددی مواجه می‌شوند که انطباق اسناد با شرایط و مفاد اعتبارنامه از مهم‌ترین آنها به شمار می‌رود. همان‌طور که در مقدمه مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی ذکر شده است، بیش از ۷۰ درصد ارائه‌ها نخستین بار از سوی بانک رد می‌شوند، حال آنکه رد ارائه ممکن است سبب خسارات مالی قابل توجه، اتلاف زمان و طرح دعاوی بیهوده گردد. از آنجا که در عملیات اعتبار اسنادی، وصول وجه اعتبار منوط به انطباق اسناد ارائه‌شده می‌باشد، تبیین معیار حاکم بر انطباق اسناد به‌منظور عملکرد مطلوب اعتبارنامه‌ها و ایجاد امکان پیش‌بینی نتیجه واحد از طریق یک رویه یکنواخت برای کلیه طرف‌های درگیر در عملیات اعتبار اسنادی، امری ضروری می‌نماید. در این مقاله، تلاش شده است تا با تشریح و ارزیابی معیارهای رایج انطباق ارائه، معیار مناسب به‌منظور تشخیص انطباق یا مغایرت اسناد ارائه‌شده روشن گردد. در نتیجه می‌توان گفت کارآمدترین ضابطه برای تصمیم‌گیری در خصوص انطباق، ارائه نظریه انطباق دقیق می‌باشد؛ با این حال، در خصوص تفسیر این دکتترین باید توجه داشت که انطباق دقیق لزوماً مستلزم تطبیق تصویر آینه‌ای و تحت‌اللفظی اسناد با شرایط اعتبار نیست، بلکه

* استادیار دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی.

m_soltani@sbu.ac.ir

** دانش‌آموخته کارشناسی ارشد حقوق تجارت بین‌الملل دانشگاه شهید بهشتی.

mahsa.lesani@gmail.com

مغایرت‌های فاقد اهمیت و بدیهی که ریسکی برای اشخاص درگیر در معامله اعتباری ایجاد نمی‌کند، سبب مغایرت ارائه نخواهد شد.

کلیدواژگان

اسناد مغایر، اعتبار اسنادی، انطباق دقیق، شروط اعتبار، معیار انطباق.

مقدمه

به منظور حمایت از جریان تجارت بین الملل و تأمین کارکرد اعتبارات اسنادی، این نهاد تابع دو اصل مهم و بنیادین است که عبارت‌اند از: اصل استقلال^۱ و اصل انطباق^۲. به موجب اصل استقلال، اعتبار اسنادی از قرارداد پایه بین خریدار و فروشنده و سایر قراردادهای مرتبط با اعتبار اسنادی، منفک و مستقل است و ایرادات و دفاعیات ناشی از رابطه پایه به آن تسری نمی‌یابد. لزوم انطباق ارائه که غالباً تحت عنوان اصل انطباق دقیق شناخته می‌شود، مقرر می‌کند که بانک‌های درگیر در فرایند اعتبار، فقط در صورتی ملزم به ایفای تعهد اعتبار می‌باشند که اسناد مذکور در اعتبار، مطابق با شرایط مقرر در اعتبارنامه و مقررات حاکم ارائه گردد. در واقع، مهم‌ترین مؤلفه یک ارائه منطبق^۳ این است که اسناد ارائه شده با شرایط اعتبار مطابقت داشته باشد. به این وجه از انطباق که به اسناد مقرر در اعتبارنامه ارتباط دارد، انطباق اسنادی^۴ اطلاق می‌گردد. در حالی که بند (الف) ماده ۱۴^۵ مقررات UCP-600 در این راستا مقرر می‌نماید که بانک‌ها باید اسناد ارائه شده را بررسی^۶ کنند و بر اساس ظاهر اسناد^۷، انطباق یا عدم انطباق آنها را معلوم سازند، معیار قابل اعمال برای تعیین انطباق ارائه را بیان نمی‌کند. به نظر می‌رسد تعمداً از ذکر یک معیار مشخص در خصوص انطباق ارائه در مقررات UCP اجتناب شده است؛ چراکه وضع یک معیار سختگیرانه و دقیق ممکن است به منزله لزوم ارائه کپی کاملی از تصویر آینه‌ای عبارات اعتبار تفسیر گردد. در مقابل، رویکردی که اغماض نسبت به مغایرت‌های غیرزیان‌آور را تجویز می‌کند یا به نوعی به مفاهیم انصاف یا حسن نیت در نظام‌های حقوق ملی وابسته است، با رویه‌های بین‌المللی ناسازگار بوده و شمار دعاوی قضایی را افزایش می‌دهد^۸. پرسشی که در این

1. Independence Principle (Autonomy Principle); See Michael G Bridge, ed., *Benjamin's Sale of Goods*, 9th edn (London: Sweet & Maxwell, 2014), para. 23-073. See also Tareq Al-tawil, "Letters of Credit and Contract of Sale: Autonomy and Fraud," *International Trade and Business Law Review*, 16 (2013): 169-178.

2. Compliance Principle.

3. Compliant Presentation.

4. Documentary Compliance.

5. UCP 600, art. 14 (a).

6. Examination.

7. Appearance of Presented Documents on Their Face .

8. Kyle Roane, "Hanil Bank v. PT Bank Negara Indonesia (Persero): Continuing the Quandary of Documentary Compliance under International Letters of Credit," *Houston Law Review*, 41:3 (2004): 31.

خصوص مطرح می‌شود، این است که مقصود از انطباق ارائه چیست و تشخیص آن باید بر اساس چه معیاری صورت گیرد. پژوهش حاضر تلاش می‌کند که به منظور نیل به یک رویکرد مناسب، اهم معیارهای مطرح شده در زمینه انطباق ارائه و جایگاه هر یک را در حقوق اعتبارات اسنادی تبیین کند و از این طریق گامی مؤثر در مسیر شفاف‌سازی ضابطه تشخیص انطباق ارائه برای بانک‌داران و بازرگانان بردارد. به این منظور، ابتدا به تبیین و تفسیر معیار انطباق دقیق و در ادامه به بررسی معیارهای رقیب آن می‌پردازیم.

۱. دکترین معیار انطباق دقیق^۱

در بیان اهمیت معیار انطباق دقیق در حقوق اعتبارات اسنادی، همین بس که از دومین اصل حاکم بر اعتبارات اسنادی در کنار اصل استقلال، غالباً به عنوان «اصل انطباق دقیق» یاد می‌شود و وصف دقیق که در واقع نشانگر معیار انطباق است، جایگاه خود را به منزله معیار قطعی و مسلم انطباق در بسیاری از منابع تثبیت نموده است.^۲ برای شناخت این ضابطه، ابتدا مفهوم و جایگاه آن را در حقوق اعتبارات اسنادی توضیح می‌دهیم و سپس با تشریح تفاسیر گوناگونی که از این ضابطه صورت گرفته است، تلاش می‌کنیم تا مناسب‌ترین و کارآمدترین تفسیر را از این معیار ارائه نماییم.

۱.۱. مفهوم قاعده انطباق دقیق

معیار انطباق دقیق^۳ بیان می‌کند که اسناد ارائه شده تحت اعتبارنامه باید دقیقاً با مفاد و شرایط اعتبار مطابقت داشته باشد و اسناد تقریباً مشابه و منطبق، اساساً قابل پذیرش نیستند. به موجب

1. Strict Compliance Standard.

2. E.g. Peter Ellinger and Dora Neo, *The Law and Practice of Documentary Letters of Credit* (London: Hart Publishing, 2010), 227-229. See also Ebenezer Adodo, "Conformity of Presentation Documents and a Rejection Notice in Letters of Credit Litigation: A Tale of Two Doctrines," *Hong Kong Law Journal*, 36 (2006): 312-324.

3. The scope of compliance can be described as strict (*Equitable Trust Co of New York v Dawson Partners Ltd* (1927) 27 Lloyd's Rep. 49.), as an exact (*English, Scottish and Australian Bank Ltd v. Bank of South Africa* (1922) 13 Lloyd's Rep. 21.), as in regular order (Article 10 UCP (1933) No. 82.) or even as in regular form (Draft Uniform Regulations on Export Commercial Credits (1927) presented to ICC's 4th Conference).

این نظریه، بانکها فقط در صورتی مجاز به ایفای تعهد اعتبار یا معامله اعتبار هستند که ذی‌نفع^۱ اسنادی را که کاملاً با شروط اعتبار مطابقت دارد، ارائه نماید و در غیر این صورت چنانچه پرداخت را انجام دهند، مستحق بازپرداخت وجه نخواهند بود. طبق این قاعده، عملکرد بانکها در بررسی اسناد، یک امر صرفاً اداری و غیرقضایی است؛ در نتیجه بانک هیچ حق یا تکلیفی فراتر از ظاهر اسناد برای اعمال اختیار ندارد و ملزم نیست از دانش خاص حوزه‌های گوناگون تجارت آگاهی داشته باشد.^۲ بر اساس این معیار، متقاضی^۳ اعتبار یا بانک طرف ارائه داری این حق قانونی است که بر مطابقت دقیق اسناد ارائه شده تأکید ورزد و هر سندی را که حسب ظاهر به نحو کامل پاسخگوی شرایط اعتبار نباشد، رد نماید. اگرچه معیار انطباق دقیق در مقررات UCP مورد تصریح قرار نگرفته است، همواره اکثریت قابل توجهی از دادگاهها به آن عمل کرده و در بسیاری از آرا بر آن تأکید کرده‌اند.^۴

قاضی لرد سامنر، دادرس انگلیسی، در سخن مشهور خود در پرونده انگلیسی *اکویتیل تراست کو آف نیویورک به طرفیت داسون پارتنرز ال تی دی*^۵ لزوم انطباق دقیق اسناد ارائه شده را مطرح کرده است: «معقول و بدیهی است که در معامله اعتبار، بانک قبول کننده تنها در صورتی می‌تواند ادعای بازپرداخت نماید که شرایط مجاز برای پذیرش ارائه در اسناد مقرر به دقت رعایت شده باشد. هیچ جایی برای اسنادی که تقریباً مشابه هستند یا به همان نحو عمل می‌کنند، وجود ندارد. تجارت نمی‌تواند در مسیر دیگری به نحو ایمن و مطمئن حرکت کند.» به همین ترتیب، قاضی در پرونده انگلیسی *اینگلیش، اسکاتیش، اند استرالیا بانک ال تی دی به طرفیت بانک آف سوت افریکا*^۶ در این زمینه اظهار داشت: «اساساً باید گفت شخصی که به استناد اعتبارنامه اقدام به ارسال کالا می‌نماید، باید این کار را دقیقاً مطابق با شرایط اعتبار انجام دهد. به علاوه باید بگوییم که بانک ملزم و در واقع محق نیست که برات‌های ارائه شده تحت اعتبار را بپذیرد، مگر اینکه آن برات‌ها و اسناد منضم دقیقاً منطبق با شرایط اعتبار گشایش یافته باشد.» این عبارات

1. Beneficiary.

2. See JH Rayner & Co Ltd v Hambro's Bank Ltd [1943] 1 K.B. 37 and Lamborn v Lake Shore Banking & Trust Co [1921] 188 N.Y.S 162.

3. Applicant.

4. John F. Dolan, "Strict Compliance with Letters of Credit: Striking a Fair Balance," *Banking Law Journal*, 102 (1985): 20-21.

5. *Equitable Trust Co of New York v Dawson Partners Ltd* [1927] 2 Lloyd's Rep. 49.

6. *English, Scottish & Australian Bank Ltd v Bank of South Africa* [1922] 13 Lloyd's Rep. 21.

قریب به حدود ۹۰ سال در حوزه اعتبارات اسنادی بلامنازع و تردیدناپذیر باقی مانده و بارها در پرونده‌های متعدد بدون جرح و تعدیل مورد استناد قرار گرفته است. حتی قانون‌گذاران تمامی ایالت‌های امریکا از این موضع پیروی کرده‌اند و قاعده انطباق اسنادی دقیق در بخش ۵-۱۰۸ (الف) ماده ۵ قانون متحدالشکل تجاری (UCC)^۱ انعکاس یافته است.^۲

در مقابل، پروفیسور پیتز الینگر بیان می‌نماید که: «در تجارت مدرن تقریباً غیرممکن است که بتوان مجموعه کاملاً منطقی از اسناد مقرر را فراهم آورد. بسیاری از اسناد ارائه شده تحت اعتبارات اسنادی نه توسط ذی‌نفع، بلکه توسط اشخاص ثالث نظیر متصدی حمل، بازرس یا حمل‌کننده تهیه می‌شود. ذی‌نفع هیچ کنترلی بر کارکنان این اشخاص ندارد. به علاوه نمی‌توان انتظار داشت که کارکنان خود ذی‌نفع نیز مصون از خطا باشند. تجربه عملی بررسی اسناد که هر روزه توسط بانک‌ها در سراسر جهان صورت می‌گیرد، این استدلال را تقویت می‌نماید که انطباق دقیق تا حدی به یک دکترین غیرواقع‌بینانه بدل شده است». به همین دلیل، اکثریت قریب به اتفاق اسناد ارائه شده تحت اعتبارات اسنادی حداقل در ارائه اولیه، حاوی مغایرت‌هایی هستند که بر اساس معیار انطباق دقیق ممکن است به عدم پذیرش ارائه بینجامد. در نتیجه، این اصل در راستای حمایت از بانک‌ها و متقاضیان اعتبار عمل می‌کند و آنها می‌توانند طرح مغایرت‌های ناعادلانه را دست‌آویزی برای نکول توأم با سوءنیت خود قرار دهند. بدیهی است که این مسائل می‌تواند سیستم تأمین مالی اعتبارات اسنادی را مختل سازد، لذا دکترین انطباق دقیق در عصر حاضر به شکل یک معیار کند و غیرعملی درآمده است که باید کنار گذاشته شود.^۳

اگرچه عملی نبودن اجرای اعتبارنامه‌ها به وسیله اسناد کاملاً بی‌نقص امری بدیهی است، تأکید دادگاه‌ها بر انطباق دقیق باید از منظر دیگری تبیین گردد. در یک مفهوم کلی، اعمال انطباق دقیق اسناد با شرایط اعتبار در دعاوی اعتبار اسنادی قطعیت حقوقی و قابلیت پیش‌بینی را تضمین می‌نماید. بانک گشاینده^۴ یا بانک تأییدکننده^۵ یا باید اسنادی را که ظاهراً به‌طور دقیق

1. Section 5-108 (a) of Revised Article 5 of the Uniform Commercial Code (UCC) .

2. Ebenezer Adodo, *Letters of Credit: The Law and Practice of Compliance* (New York: Oxford University Press, 2014), 154-155.

3. Peter Ellinger, "New Problems of Strict Compliance in Letters of Credit," *Journal of Business Law*, 1988: 321.

4. Issuing Bank .

5. Confirming Bank .

مطابقت ندارد با پذیرش ریسک عدم بازپرداخت به ترتیب از سوی متقاضی یا بانک گشاینده پذیرند، یا با پذیرش ریسک طرح دعوا از سوی ذی نفع یا بانک تعیین شده^۱ آنها را رد نمایند. با این حال، گاهی تصور می شود که لزوم انطباق دقیق از منافع متقاضی حمایت می کند، زیرا سندی که به طور تقریبی با آنچه در اعتبار مقرر شده مشابه است، دال بر عدم اطمینان و احتمالاً عدم ارسال کالا یا نقص کالاهای موضوع سند است و مغایر تلقی می گردد. اما واقعیت امر این است که این قاعده چنین حمایتی را فراهم نمی نماید و انطباق ظاهری اسناد عملاً تنها چیزی است که برای استحقاق ذی نفع یا بانک ارائه کننده برای دریافت وجه اعتبار ضرورت دارد. اگرچه معیار انطباق دقیق ممکن است سبب دشواری برای ذی نفع، بانک گشاینده یا بانک تعیین شده ای گردد که مدعی استحقاق پرداخت در برابر اسنادی می باشد که کاملاً بی عیب نیستند، در فقدان هرگونه دلیل موجهی برای محروم کردن طرف مقابل از حق قانونی خود برای تأکید بر اسناد کاملاً منطبق، تحمیل این بار به طرف ارائه کننده اسناد ارجحیت دارد.^۲

بانکها و مشتریان آنها ممکن است در مواردی به منظور اجتناب از تعهدات خود از معیار انطباق دقیق سوءاستفاده کنند، اما توجیهاات دیگری برای انتخاب این معیار وجود دارد که مانع کنار گذاشتن آن می شود. به طور کلی، اعتبار اسنادی کارکردهای گوناگونی به عنوان روش پرداخت، تضمین تعهدات، تأمین مالی و غیره دارد که لازمه همه آنها پرداخت سریع و مطمئن است. کلیه طرفها باید بدانند که در صورت انطباق اسناد، پرداخت انجام می شود و در صورت عدم انطباق، ارائه رد خواهد شد. قاعده انطباق دقیق بررسی اسناد را سرعت می بخشد و هزینه ها را کاهش می دهد. بررسی کننده ای که این معیار را به کار می گیرد، می تواند در کمترین زمان بررسی را تکمیل کند و در خصوص پذیرش یا رد ارائه تصمیم بگیرد؛ لذا ذی نفعی که از مطابقت ظاهری اسناد خود آگاهی دارد، می تواند از پرداخت قطعی و سریع وجه اعتبار اطمینان حاصل کند.

گفتنی است، راهکارهایی به منظور محدود نمودن سوءاستفاده از معیار انطباق دقیق نیز وجود دارد. ذی نفعان باید در قراردادهای خود شرایط اعتبار را به گونه ای تنظیم کنند که مشکلات ناشی از ارائه های دارای نقص به حداقل برسد. به این منظور باید در قرارداد پایه تأکید شود که اعتبار

1. Nominated Bank.

2. Adodo, *Letters of Credit*, 156-157, 160.

فقط دربرگیرنده اسنادی خواهد بود که ذی‌نفع قادر به ارائه آنهاست و چنانچه اعتبارنامه شروط نامقدوری را مقرر نماید، اجرای قرارداد گشایش اعتبار تا زمان اصلاح اعتبارنامه معلق می‌گردد.^۱ به علاوه، لازم است در اعتبار پیش‌بینی شود که چنانچه اسناد ارائه شده ناقص باشد، ذی‌نفع بتواند مغایرت‌ها را اصلاح نماید. نکته مهم برای برخورداری از این حق، این است که تاریخ انقضای اعتبار به گونه‌ای تعیین گردد که عملاً فرصت اصلاح و ارائه مجدد اسناد پیش از آن تاریخ وجود داشته باشد. بنابراین، یک ذی‌نفع محتاط و معقول با اتخاذ تدابیر لازم می‌تواند از پیامدهای زبان‌بار معیار انطباق دقیق بکاهد و این لزوم آگاهی و احتیاط نمی‌تواند نقد معتبری نسبت به معیار انطباق دقیق محسوب شود. نهاد اعتبار اسنادی اصولاً با اشخاص حرفه‌ای در فعالیت تجاری سروکار دارد؛ لذا دلیلی وجود ندارد که حقوق اعتبارات اسنادی از معیار صحیح خود منحرف شود و یک ابزار مفید تجاری به دلیل حمایت از اشخاص غیرمحتاطی که به قواعد آن پایبند نیستند، دچار تزلزل گردد. بنابراین، قاعده انطباق دقیق برای عملکرد مطلوب اعتبارات اسنادی کاملاً ضروری است و هیچ جایگزین کارآمدی برای آن نمی‌توان یافت.^۲

۱.۲. تفسیر قاعده انطباق دقیق

تعبیر قاضی لرد سامنر، اصل کلی انطباق دقیق را به صورت صریح، موجز و مفید بیان کرده است، با این حال، مفهوم معیار انطباق دقیق را به گونه‌ای که در قالب یک روش کاربردی در تشخیص انطباق اسناد قابل استفاده باشد، به دست نمی‌دهد. در واقع این اصل مشخص نمی‌کند که انطباق ارائه در عمل باید تا چه حد دقیق و سخگیرانه اعمال گردد؛ به همین دلیل، طیف متفاوتی از تفاسیر درباره معیار مورد بحث مطرح شده است. بسیاری از مفسرین و دادگاه‌ها تفسیری از انطباق دقیق اتخاذ نموده‌اند که بر اساس آن، این معیار به معنای لزوم ارائه یک تصویر آینه‌ای و تحت‌اللفظی^۳ از شرایط اعتبار برای تشخیص انطباق اسناد می‌باشد.^۴ به عبارت دیگر، بانک‌های بررسی‌کننده باید تصویر آینه‌ای و کلمه به کلمه اسناد ارائه شده را نسبت به شرایط مقرر در اعتبارنامه در نظر بگیرند و اختیار تعیین اهمیت مغایرت‌های موجود را ندارند.

1 ICC Banking Commission Collected Opinions 2009-2011, R 749.

2. Dolan, "Strict Compliance with Letters of Credit," 26-29.

3. Literal, Mirror Image of the Credit.

4. United Bank Ltd v Banque Nationale de Paris [1992] 2 S.L.R. 64 and Bulgains & Co Ltd v Shinhan Bank [2013] EWHC 2498 (QB).

مطابق این تفسیر، انطباق دقیق فقط زمانی محقق می‌گردد که تمام عبارات و علائم موجود در شرایط اعتبارنامه، عیناً در اسناد ارائه‌شده تکرار گردد. این رویکرد، بررسی اسناد را از سوی بانک‌ها، با وجود مدت زمان محدودی که برای تعیین انطباق ارائه وجود دارد، به غلط‌گیری موشکافانه بدل می‌نماید. در نتیجه، هرگونه مغایرت و انحرافی، اگرچه بسیار ناچیز و بی‌اهمیت، غیرقابل قبول است و حتی یک غلط املائی یا چاپی ساده ممکن است به‌عنوان مبنای رد ارائه مورد استناد قرار گیرد^۱. این معیار که به آن «معیار انطباق دقیق مکانیکی»^۲ نیز اطلاق می‌شود، مستلزم اعمال دقت بدون اغماض در بررسی اسناد است. در واقع، این ضابطه تلاش دارد تا از طریق ایجاد یک الزام اجرایی سخت‌گیرانه و محدود نمودن مسئولیت بانک به چهارچوب مطلق اسناد، قابلیت پیش‌بینی و اطمینان را افزایش دهد^۳.

با وجود این، اندکی تأمل در اعمال این تفسیر و پیامدهای آن، ناکارآمدی رویکرد مذکور را آشکار می‌سازد. در برخی موارد، اساساً امکان به‌کارگیری معیار تصویر آینه‌ای و تحت‌اللفظی اعتبار وجود ندارد. به علاوه، در مواردی که الزامات اعتبار در محل تجارت ذی‌نفع و محل تجارت متقاضی اعتبار معانی متفاوتی دارند، اعمال تفسیر تصویر آینه‌ای و تحت‌اللفظی نامناسب می‌نماید. ایراد مهم دیگر این تفسیر زمانی نشان داده می‌شود که اطلاعات یک سند با متن اعتبار یا با سایر اسناد ارائه‌شده یکسان نیستند، اما تناقضی نیز با یکدیگر ندارند. در این راستا، مقررات UCP-600 مبتنی بر معیار آزادتر و سهل‌گیرانه‌تری است. در بند (ت) ماده ۱۴^۴ این مقررات بیان شده است: «اطلاعات مذکور در سند هنگام تطبیق با متن اعتبار، خود سند و رویه‌های استاندارد بانک‌داری بین‌المللی نیازی به تطبیق بند به بند ندارد، ولی نباید تناقضی هم با خود سند، سایر اسناد تصریح‌شده در اعتبار یا اعتبار داشته باشد.» بنابراین، بررسی‌کننده‌ای که بر انطباق تصویر آینه‌ای و تحت‌اللفظی مندرجات اصرار می‌ورزد، در حقیقت معیار مقرر در UCP را نقض می‌کند. آخرین و مهم‌ترین معضل در خصوص اعمال تصویر آینه‌ای و تحت‌اللفظی از

1. Boris Kozolchik, "Strict Compliance and the Reasonable Document Checker," *Brooklyn Law Review*, 56:45 (1990): 50.

2. Strict Mechanical Compliance Standard.

3. Steven C. Rattner, "Letters of Credit: a Return to the Historical Documentary Compliance Standard," *University of Pittsburgh Law Review*, 46:457 (1985): 466-467.

4. UCP 600, art. 14 (d).

مفاد اعتبار این است که این تفسیر ممکن است از سوی بانک‌داران و متقاضیان اعتبار مورد سوءاستفاده قرار گیرد.

بانک‌های گشاینده هنگامی که با احتمال عدم امکان پوشش وجه از طرف مشتریان ورشکسته خود مواجه می‌شوند، ممکن است به منظور امتناع از پرداخت وجه به یک معیار بسیار سخت‌گیرانه دست یازند.^۱ متقاضیان اعتبار نیز ممکن است برای فرار از معامله نامطلوب خود، اعتراضات بی‌اساسی را نسبت به پرداخت از سوی بانک گشاینده یا بانک تأییدکننده مطرح نمایند.^۲ هنگامی که بانک بتواند به بهانه چنین معیاری از تعهد خود به پرداخت، امتناع ورزد، فروشنده چاره‌ای جز اقامه دعوا نخواهد داشت؛ این نتیجه درست بر خلاف آن هدفی است که از به‌کارگیری اعتبار اسنادی به عنوان ابزاری برای تضمین پرداخت انتظار می‌رود. در چنین مواردی، پیروی از تفسیر آیین‌های و تحت‌اللفظی، اعتبار اسنادی را به روشی تقلب‌آمیز و غیرقابل اعتماد تبدیل می‌کند، چراکه همواره می‌توان برخی تفاوت‌های بسیار جزئی و بی‌اهمیت را در اسناد ارائه‌شده یافت که دلیلی برای عدم پذیرش ارائه ایجاد کند. لذا چنانچه بانکی مایل به اعمال سخت‌گیری افراطی در امر بررسی باشد، اگر نه همه ارائه‌ها، باید اکثر ارائه‌های ذی‌نفعان، را رد نماید. اثربخشی به این اقدامات همراه با سوءنیت، تحت نام معیار انطباق دقیق تعادل قراردادی را به نفع متقاضیان و به ضرر ذی‌نفعان برهم می‌زند و سبب عدم اطمینان، نه فقط بین این دو طرف، بلکه میان بانک‌های دخیل در این موضوع نیز خواهد شد. به‌ویژه که نقش بانک‌ها در عملیات اعتبارات اسنادی تغییر می‌کند و به‌عنوان مثال، بانک تأییدکننده‌ای که امروز قربانی عملکرد افراطی بانک گشاینده می‌شود، ممکن است فردا صادرکننده اعتباری باشد که از سوی آن بانک تأیید یا معامله می‌گردد. در نتیجه، احتمال عمل متقابل دور از ذهن نیست. این وضعیت به‌وضوح بی‌اعتمادی و عدم قطعیت را به‌خصوص در نظر ذی‌نفعان افزایش می‌دهد و منجر به کاهش کارایی اعتبارات اسنادی خواهد شد.^۳

اعمال تفسیر آیین‌های و لفظی از قاعده انطباق دقیق، با توجه به نتایج نامطلوبی که برای آن برشمرده شد، طی سال‌ها مورد انتقاد قرار گرفته است و حرکت به سمت ضابطه‌ای شفاف‌تر برای

1. Tosco Corp. v. Federal Deposit Insur. Corp., 723 F.2d 1242, 1247 (6th Cir. 1983).

2. Equitable Trust Co of New York v Dawson Partners Ltd [1927] 2 Lloyd's Rep. 49.

3. Kozolchik, "Strict Compliance and the Reasonable Document Checker," 50-54.

انطباق در هر بازنگری از مقررات UCP مشاهده می‌گردد. به‌منظور رفع مشکلات و بی‌عدالتی‌های ناشی از رویکرد مذکور، تفسیر دیگری از معیار انطباق دقیق ارائه شده است که به موجب آن انطباق دقیق، مستلزم جزئی‌نگری مطلق و مطابقت سخت‌گیرانه با مندرجات اعتبار نمی‌باشد. این دیدگاه در پرونده انگلیسی کردیت‌بانک آنتورپ به طرفیت میدلند بانک پی‌ال‌سی^۱ مورد حمایت قرار گرفت که در آن قاضی لرد ایوانس در این زمینه اظهار داشت: «... لزوم انطباق دقیق معادل با یک ضابطه انطباق تحت‌اللفظی کامل در خصوص کلیه شرایط و در رابطه با همه اسناد نمی‌باشد. در نتیجه، بانک‌دار باید تا حدی [گرچه مختصر] قضاوت خود را در خصوص تحقق الزامات مقرر به وسیله اسناد ارائه‌شده به کار گیرد.»^۲ به عبارت دیگر، می‌توان گفت انطباق تصویر آیینی‌ای و لفظی به‌طور کلی لازم است، اما تفاوت‌های بدیهی و بی‌اهمیت بین ظاهر اسناد ارائه‌شده و شرایط اعتبار نادیده گرفته می‌شود و ادعای متقاضی یا بانک طرف ارائه در صورت استناد به چنین دلایلی، به‌عنوان مبنای رد ارائه محکوم به شکست خواهد بود.^۳

مطابق این معیار، هنگامی که دستورات خریدار در اعتبارنامه روشن است، ارائه باید دقیقاً با الزامات اعتبار منطبق و میان اسناد هماهنگی وجود داشته باشد. باین‌حال، در خصوص کلمات از قلم‌افتاده، غلط املائی یا درج شماره اشتباه و غیره، هر مغایرتی به‌طور خودکار حق رد اسناد را به متقاضی یا بانک طرف ارائه نمی‌دهد، بلکه تناقض باید به حد کافی مهم باشد تا طرف ارائه را قادر به چنین اقدامی نماید.^۴ در همین راستا، بر اساس مقررات ISBP، غلط املائی یا اشتباه تایپی که معنای کلمه یا جمله مربوطه را تغییر ندهد، موجب مغایرت سند نمی‌گردد.^۵ با پذیرش

1. Kredietbank Antwerp v Midland Bank Plc [1999] C.L.C. 1108.

2. Mohd HwaidiHP, "The Story of the English Strict Compliance Principle in Letters of Credit and its Consistency with the UCP," *Journal of International Banking Law and Regulation*, 29(2) (2014): 72.

۳. شایان ذکر است که امکان چشم‌پوشی از مغایرت‌های بدیهی و بی‌اهمیت در اسناد ارائه‌شده، به معنای اعمال اصل جاری در قراردادهای بیع تحت عنوان "de minimis non curat lex" به این معنا که مغایرت‌های جزئی نادیده گرفته می‌شوند) نسبت به اعتبارنامه‌ها نمی‌باشد. در واقع مقصود از مغایرت‌های قابل اغماض در اعتبار اسنادی، مسامحتاً تفاوت‌هایی هستند که اساساً مغایرت به معنای دقیق آن ایجاد نمی‌کنند.

4. ICC Banking Commission Collected Opinions 1995-2001, R 209 (Ref. 55), R 408 (Ref. 78), R 209 (Ref. 55) and R 431 (Ref. 116). Collected Docdex Decisions 1997-2003, Decision No. 206 and Collected Docdex Decisions 2009-2012, Decision No. 304.

5. ISBP 2007, para. 25. ISBP 2013 para. A23.

تفسیر اخیر، هیچ تفاوت عملی میان دکترین انطباق اسنادی و معیار خفیف‌تر مقرر در بند (ت) ماده ۱۴ وجود نخواهد داشت.^۱

این ضابطه که از آن تحت عنوان «معیار انطباق دقیق اقتصادی»^۲ نیز یاد می‌شود، مستلزم انطباق دقیق با تمام شرایط اقتصادی اعتبارنامه است، اما عدم‌پذیرش ارائه را بر مبنای مغایرت‌های بی‌اهمیتی که هیچ تأثیر اقتصادی ندارند، مجاز نمی‌داند. مطابق معیار انطباق دقیق اقتصادی، بانک باید مطابقت دقیق کلیه شرایط اقتصادی مقرر در اعتبارنامه را بررسی کند و چنانچه شرایط اقتصادی به وسیله اسناد ذی‌نفع تأمین نشود یا به اشتباه ذکر گردد و یا مغایرت داشته باشد، بانک الزامی به پرداخت ندارد. لذا معیار مورد بحث از این حیث تفاوتی با معیار انطباق دقیق تحت‌اللفظی نخواهد داشت. تفاوت این دو رویکرد در خصوص شروط غیراقتصادی اعتبار آشکار می‌گردد. به موجب این معیار، مغایرت‌های ناچیز در شرایط غیراقتصادی اجازه امتناع از پرداخت را نمی‌دهد. در واقع، چنانچه تفاوت با شرایط اعتبارنامه به گونه‌ای باشد که هیچ پیامد اقتصادی بالقوه‌ای برای متقاضی ایجاد نکند، پرداخت باید انجام گیرد. تنها دلیل ممکن برای عدم‌پذیرش ارائه در این موارد ممکن است تلاش به منظور استناد به ملاک انطباق دقیق، به‌عنوان دستاویزی برای فرار از تعهدات باشد.

به‌طور کلی، معیار انطباق دقیق اقتصادی حد فاصل دو معیار انطباق دقیق تحت‌اللفظی و معیار انطباق اساسی (که در بند دوم شرح داده خواهد شد) قرار می‌گیرد و نیازها و انتظارات طرفین معامله اعتباری را به‌نحو بهتری تأمین می‌نماید. در اعتبار اسنادی، فروشنده خواهان یک منبع پرداخت مطمئن است و خریدار نیز تمایل دارد کالای معامله شده در قرارداد پایه را دریافت نماید. این معیار از یک‌سو اجازه رد ارائه را بر مبنای مغایرت‌های بی‌اهمیت بین اعتبارنامه و اسناد به بانک نمی‌دهد و در مقایسه با معیار انطباق دقیق مکانیکی، ریسک عدم‌پرداخت را برای فروشنده مرتفع می‌کند؛ از سوی دیگر، از آنجا که این معیار بر رعایت شرایط اقتصادی مهم اعتبارنامه تأکید دارد، نسبت به دکترین انطباق اساسی ریسک عدم‌دریافت کالای منطبق را برای خریدار

1. Adodo, Letters of Credit, 164.

2. Strict Economic Compliance Standard.

برطرف می‌کند. به عبارتی، عمده پرونده‌هایی که از طریق استدلال‌های گوناگون به نتیجه درست دست یافته‌اند، در عمل همین معیار را اعمال نموده‌اند.^۱

با این حال، دادگاه‌ها ضابطه‌ای صریح و قاطع درباره اینکه چه مغایرتی جزئی و بی‌اهمیت تلقی می‌گردد، ارائه نکرده‌اند. در تشخیص اینکه آیا یک مغایرت خاص به اندازه کافی اهمیت دارد که به طرف حق رد اسناد را ارائه بدهد یا خیر، می‌توان گفت که معیار قابل اعمال، نظر یک بانک‌دار معقول است که به ماهیت و خصوصیت اختلاف موردنظر در آن پرونده خاص بستگی دارد. این رویکرد مستلزم تفسیری تجاری از شرایط اعتبار و مندرجات اسناد است و تفسیری را ترجیح می‌دهد که در راستای پیشبرد هدف تجاری معقول از درج شرط مربوطه در اعتبار باشد، نه تفسیری که باعث اختلال در آن گردد. به عنوان مثال، می‌توان گفت مغایرت در صورتی مهم شمرده می‌شود که مستلزم تحقیقی فراتر از اسناد توسط بررسی‌کننده باشد، منجر به طرح دعوا گردد، بانک را گمراه نماید یا احتمال عدم اجرای قرارداد بیع پایه یا تقلب از سوی ذی‌نفع را ایجاد کند.^۲ بنابراین، طبق معیار دقیق اقتصادی، مغایرت‌ها به دو گروه عمده تقسیم می‌شوند: مغایرت‌های جزئی و بی‌اهمیت که تأثیری بر اصل انطباق دقیق ندارند و مغایرت‌های مهم و اصلی که اصل مذکور را نقض می‌کند و به رد اسناد از سوی بانک می‌انجامد. هنگامی که عقل سلیم بی‌اهمیتی یک مغایرت را به وضوح درک می‌کند، بانک باید آن را نادیده بگیرد و از طرح ادعا مبنی بر آن خودداری نماید.

۲. دکترین‌های رقیب

برجسته‌ترین رقبای معیار انطباق دقیق، دکترین‌های انطباق اساسی و معقول (الف) و معیار دوگانه (ب) می‌باشند. در ادامه به معرفی این دو ضابطه می‌پردازیم.

1. E.g. *Crédit Industriel et Commercial v China Merchants Bank* [2002] EWHC 973 (Comm) and *Astro Exito Navegacion S.A. v. Chase Manhattan Bank N.A.* (The *Messiniaki Tolmi*) [1988] 2 Lloyd's Rep. 217.

2. *Ibid.*, 159.

۲.۱. معیار انطباق اساسی و معقول^۱

درحالی که اکثریت دادگاه‌ها همچنان به معیار انطباق دقیق عمل می‌کنند، تعدادی از دادگاه‌ها به‌طور صریح یا ضمنی از معیار انطباق اساسی پیروی می‌کنند که از آن به‌عنوان انطباق عمده یا معقول نیز یاد می‌شود.^۲ این دکتترین که اساساً برای حمایت از بانک‌های گشاینده اعتبارنامه مطرح شده است، در برابر اسنادی که صرفاً به‌نحو معقول به شرایط اعتبارنامه نزدیک باشند، اجازه پرداخت می‌دهد. این معیار تا حد زیادی مبتنی بر مفهوم انصاف و عدالت است و از استناد به مغایرت‌های جزئی و تفاوت‌های کم‌اهمیت جلوگیری می‌کند. در واقع رویکرد انطباق اساسی اندازه‌ای از انحراف نسبت به شروط مندرج در اعتبار را می‌پذیرد و ملاک آن این است که آیا چنین انحرافی به مثابه یک عنصر ضروری برای اعتبار سند ایجاد عدم قطعیت می‌کند یا خیر؟ مطابق با این معیار، بررسی‌کننده اسناد باید با در نظر گرفتن رابطه پایۀ اعتبار موردنظر، مفهوم معقولی از الزامات اعتبارنامه را ملاک عمل قرار دهد. به عبارتی، طرف‌داران این دیدگاه در مقابل سخت‌گیری افراطی در انطباق دقیق ارائه واکنش نشان می‌دهند، اما مزایای قاعده انطباق دقیق را که در بند پیشین بیان شد، نادیده می‌گیرند. اعمال ضابطه مذکور مستلزم این است که بانک‌داران از ظاهر اسناد فراتر رفته، درباره امور مربوط به معامله پایه تحقیق کنند و اعتبار اسناد، مشتریان و ذی‌نفعان را بسنجند.^۳ لذا برخی این معیار را در تعارض با اصل استقلال و ماده ۵ مقررات UCP-600 که بر محدودیت مسئولیت بانک‌ها به عمل بر اساس اسناد و نه کالا یا خدمات تأکید دارد، در نظر گرفته‌اند.^۴ ممکن است تصور شود بند (ت) ماده ۱۴ مقررات UCP-600 که مقرر می‌نماید: «اطلاعات مندرج در سند نیازی به تطبیق بند به بند با خود سند، سایر اسناد تصریح شده یا اعتبار ندارد...»، به معنای کاربرد عام قاعده انطباق اساسی و معقول تلقی می‌شود. با این حال،

1. Substantial and Reasonable Compliance Standard.

2. E.g. *Astro Exito Navegacion S.A. v. Chase Manhattan Bank N.A.* (The *Messiniaki Tolmi*) [1988] 2 *Lloyd's Rep.* 217 and *Glencore International AG & Anor v Bank of China* [1996] C.L.C. 95.

3. Carolyn Hotchkiss, "Strict Compliance in Letter-of-Credit Law: How Uniform is the Uniform Commercial Code?," *Uniform Commercial Code Law Journal*, 23 (1991): 295.

4. UCP 600, art. 5.

5. Hamed Alavi, "Documentary Letters of Credit, Principle of Strict Compliance and Risk of Documentary Discrepancy," *Korea University Law Review*, 19:3 (2016): 9-10.

باید توجه نمود که این مقرر در اصل، هماهنگ با برداشت دادگاه‌ها از الزامات دکترین انطباق دقیق می‌باشد و تفاوتی میان این بند و آرای مؤید انطباق دقیق وجود ندارد.

معیار انطباق اساسی به بانک آزادی عمل می‌دهد که به جای بررسی صرف ظاهر اسناد، در خصوص اینکه کدام اسناد به اندازه کافی منطبق هستند و کدام یک از شروط اقتصادی اعتبارنامه ممکن است دستخوش تغییر شود، تصمیم بگیرد. درحالی که بانک، ذی‌نفع طرف قرارداد پایه نیست و قدرت تشخیص قبول نقایص موجود را ندارد. لذا این ضابطه با پذیرش اسناد ظاهراً قابل قبول از منظر بانک، ریسک دریافت کالایی را که خریدار در قرارداد پایه برای آن معامله نکرده است، افزایش می‌دهد. علاوه‌براین، تنها راه برای انجام این کار فراتر رفتن از چهارچوب اعتبارنامه و تحقیق در خصوص قرارداد پایه اعتبار است. این رویکرد، اصول اساسی حقوق اعتبارات اسنادی را نقض می‌کند و به واسطه کاهش قطعیت در پرداخت و افزایش احتمال رد غیرقانونی، ریسک خریدار را بالا می‌برد. مجاز دانستن بانک به پذیرش مغایرت در شروطی که در راستای حفظ منافع مشتری وضع گردیده، ممکن است با کاهش احتمالی اجرای رضایت‌بخش معامله پایه، هدف اعتبار اسنادی، یعنی توازن در ایفای تعهدات طرفین خریدار و فروشنده را مخدوش سازد. برخی دادگاه‌ها که معیار انطباق اساسی را اعمال می‌کنند، در واقع اعتبارنامه را به‌عنوان یک قرارداد در نظر می‌گیرند. به عبارت دیگر، این گروه مفهوم اجرای اساسی^۱ در حقوق قراردادهای را با انطباق اساسی در حقوق اعتبارات اسنادی یکسان فرض کرده‌اند که دیدگاه نادرستی است، زیرا اصول و توجیهات سنتی که مبنای دکترین قراردادی اجرای اساسی را شکل می‌دهد، درباره اعتبارات اسنادی صدق نمی‌کند. قاعده اجرای اساسی قرارداد، هنگامی که متعهدله بخش اعظم تعهداتی را که برای آن معامله کرده است، دریافت می‌کند، به منظور ممانعت از نقض قرارداد و متضرر شدن متعهد طراحی شده است.

در این موارد، دادگاه‌ها قرارداد را به‌گونه‌ای که انتظارات موجه طرفین برآورده شود، به موقع به‌اجرا می‌گذارند. اما در معامله اعتباری، بانک صرفاً نقش یک واسطه پرداخت را دارد که در ازای دریافت کارمزد به ارائه خدمات می‌پردازد و در صورت پذیرش یا رد ارائه، وجه اندکی دریافت

1. See Anthony Beck, "The Doctrine of Substantial Performance: Conditions and Conditions Precedent," *The Modern Law Review*, 38 (1975); Irving M. Mehler, "Substantial Performance versus Freedom of Contract," *Brooklyn Law Review*, 33 (1967).

می‌کند. ذی‌نفع نیز در هر دو صورت متحمل خسارت اساسی نخواهد شد، خواه در صورت رد ارائه، مالکیت و حق تصرف کالا را حفظ کند و خواه متقاضی مغایرت را مورد اغماض قرار دهد و ارائه مورد قبول واقع شود. از سوی دیگر، دکترین اجرای اساسی صرفاً به منظور توجیه ایفای شروط ضمنی قرارداد طراحی شده است و این‌گونه شروط اهداف تصریح‌شده توسط طرفین نیستند، بلکه به منظور تضمین عدالت به موجب قانون تحمیل می‌شوند. با وجود این، اعتبارنامه متضمن شروط صریحی است که برای تضمین عملکرد مطلوب ذی‌نفع مقرر شده است. از آنجاکه انطباق اساسی نسبت به شرایط صریح تعهدات قراردادی قابلیت اعمال ندارد، معیار مناسبی برای پیشبرد اعتبارات اسنادی محسوب نمی‌شود^۱.

واقعیت این است که اعمال رویکرد انطباق اساسی و معقول بسیار زمان‌بر است و هزینه‌ها را افزایش می‌دهد. واقع‌بینانه نیست که از بررسی‌کنندگان اسناد انتظار داشته باشیم از اموری فراتر از ظاهر اسناد اطلاع پیدا کنند. در حقوق اعتبارات اسنادی، امری پذیرفته شده است که بانک‌ها صرفاً در قلمرو اطلاعات عمومی، رویه‌های بانک‌داری و عرف‌های تجاری مربوط به اسناد عمل می‌کنند و انطباق دقیق و شکل‌گرایی از اصول اساسی حاکم بر اعتبارات به‌شمار می‌رود. البته بانک‌داران می‌توانند از طریق بررسی و تحقیق بیشتر، پاسخ چنین مسائل خارجی را بیابند؛ یعنی مشابه همان عملی که دادگاه‌ها پیرو این رویکرد در راستای قضاوت خود انجام می‌دهند؛ اما زمان و هزینه لازم برای این کار، هدف اعتبار اسنادی را که باید همواره روشی ارزان، سریع و قاطع باشد، زایل می‌کند. به علاوه، بانک‌داری که چنین روشی اتخاذ می‌کند، باید در زمینه کالاها و فعالیت‌های تجاری مربوطه تخصص و مهارت داشته باشد. همچنین وی باید قصد طرفین از معامله پایه را احراز کند و اظهارات متناقض متقاضی و ذی‌نفع را حل و فصل نماید. به‌طور خلاصه، بررسی‌کننده سند باید نقش قاضی را به خود بگیرد و به شواهد، تقریرات و مستندات غیررسمی نیاز خواهد داشت. این در حالی است که تدوین‌کنندگان مقررات UCP با محدود کردن وظیفه بررسی‌کنندگان به تشخیص انطباق ظاهری اسناد با شرایط اعتبارنامه به دنبال احتراز از همین مشکلات بوده‌اند. به علاوه، اعمال قاعده انطباق اساسی ممکن است منجر به عدم قطعیت در تعیین انطباق اسناد گردد و در حقوق و تعهدات هر یک از طرفین ابهام ایجاد

1. Rattner, "Letters of Credit: a Return to the Historical Documentary Compliance Standard," 470-472.

نماید. بنابراین، معیار انطباق اساسی و معقول، در عمل ممکن است بسیار مبهم و غیرمنصفانه باشد و کارکرد اعتبارات اسنادی را مختل سازد.^۱

۲.۲. معیار انطباق دوگانه (مختلط)^۲

در معیار انطباق دوگانه، بر اساس اینکه رابطه بین کدام یک از اطراف درگیر در اعتبار اسنادی مطرح باشد، نسخه متفاوتی از قاعده انطباق اسنادی اعمال می‌گردد. در برهه‌ای از زمان، برخی نظریه‌پردازان^۳ و تعدادی از دادگاه‌های امریکایی^۴ به این ایده روی آوردند که معیار انطباق دقیق باید حداقل در خصوص ارائه اسناد توسط بانک گشاینده به مشتری خود، یعنی متقاضی صدور اعتبار، تعدیل گردد؛ به خصوص هنگامی که کالای موضوع اسناد سالم به مقصد رسیده است و کاملاً با شرایط قرارداد بیع پایه اعتبار مطابقت دارد. طبق این رویکرد که از آن به‌عنوان معیار دوگانه یاد می‌شود، در موقعیتی که متقاضی علیه بانک گشاینده طرح دعوا کرده است، مطالبه صرفاً مستلزم انطباق اساسی با شرایط اصلی اعتبارنامه می‌باشد؛ در مقابل، هنگامی که ذی‌نفع علیه بانک گشاینده طرح دعوا کند، معیار انطباق دقیق به نحو سخت‌گیرانه اعمال می‌گردد.

بنابراین، بانک گشاینده‌ای که سهواً اسناد مغایر را قبول می‌کند، در برابر متقاضی مورد حمایت قرار می‌گیرد، اما ذی‌نفعی که این اسناد را ارائه می‌نماید و بانک تعیین شده‌ای که این گونه اسناد را به ذی‌نفع پرداخت کرده و به دنبال بازپرداخت از بانک گشاینده باشد، از چنین امکانی برخوردار نیستند، چراکه بانک گشاینده می‌تواند بر انطباق دقیق با الزامات اعتبار اصرار ورزد. در واقع با استناد به این فرض غالب که بانک گشاینده عموماً هنگام رد اسناد ارائه شده با حسن نیت عمل می‌کند، غالب دادگاه‌ها از تفسیر بانک‌های گشاینده از انطباق دقیق حمایت کردند؛ در مقابل، با پذیرش این فرض که متقاضیان تاحدامکان به دنبال انتقال ریسک معاملات نامطلوب

1. Dolan, "Strict Compliance with Letters of Credit," 27-28.

2. Bifurcated Compliance Standard .

3. John F. Dolan, "A Principled Exception to the Strict Compliance Rule in Trilateral Letter of Credit Transactions" *Banking & Finance Law Review*, 18 (2003): 245. The position canvassed there was to some extent originally put forward by the same author in his article "Letter-of-Credit Disputes between Issuer and Customer: The Issuer's Rights under the Misnamed 'Bifurcated Standard'" *Banking Law Journal*, 105 (1989), 380.

4. *Ocean Bank of Miami v La Esquina Presidential, Inc.*, 623 So. 2d 520, 520 (Fla. Dist. Ct. App. 1993): "Strict compliance rule applies to letter of credit contracts but not to applicant agreement with the issuing bank".

خود به بانک گشاینده هستند، دادگاه‌ها در اکثر موارد مغایرت‌های مورد ادعای آنها را رد نمودند. پروفیسور جان اف. دلان با بررسی این معیار، آن را ناقص ارزیابی کرده و در خصوص دعاوی متقاضی، مدعی پذیرش غیرقانونی ارائه توسط بانک پرداخت‌کننده و متقابلاً دعاوی بانک بر مبنای عدم بازپرداخت وجه از سوی مشتریان یک رویکرد جبرانی پیشنهاد داده است. وی استدلال می‌کند که باید فقط در صورتی به متقاضی اجازهٔ استناد به انطباق دقیق داده شود که به دلیل قصور بانک، متحمل خسارت آشکاری شده باشد و صرفاً مجاز است تا میزان خسارات اثبات‌شده را مطالبه کند.^۱ البته برخی مفسران در خصوص اعمال قاعدهٔ جبران خسارت در کلیهٔ موارد پرداخت غیرمجاز تردید دارند. با وجود این، در تمام مواردی که بانک گشاینده ارائه‌هایی را می‌پذیرد که دقیقاً با خسارات مستقیم وارده به متقاضی مرتبط نیست، به‌منظور اینکه بتواند ادعای عدم مسئولیت یا کاهش مسئولیت نماید، باید به معیاری خفیف‌تر از انطباق دقیق ملزم باشد. به علاوه، جبران خسارات اثبات‌شدهٔ متقاضی نیز ناگزیر متکی به قاعده‌ای است که معیار اساسی و معقول را نسبت به رابطهٔ بانک گشاینده و متقاضی اعمال می‌کند. مشاهده می‌شود که این قاعده منجر به حکومت یک معیار دوگانه خواهد شد.^۲

معیار دوگانه اساساً به‌منظور حمایت بیشتر از بانک‌های گشاینده مطرح شده بود؛ با این هدف که آنها را به صدور اعتبارات اسنادی ترغیب نماید. ضابطهٔ مورد بحث با محدود ساختن مسئولیت بانک گشاینده از طریق به‌کارگیری معیار انطباق اساسی در رابطه با مشتریان برای پرداخت غیرقانونی و اعمال معیار انطباق دقیق در برابر ذی‌نفعان برای رد غیرقانونی، وضعیت امنی برای این بانک‌ها ایجاد می‌کند. با این حال، توجیهات مطرح‌شده که مستلزم چنین رویکرد نابرابری نسبت به حقوق و تکالیف اشخاص دخیل در معاملهٔ اعتباری باشد، ظاهراً نتوانسته است جامعهٔ بازرگانی و نیز اکثریت دادگاه‌ها را متقاعد نماید. به همین دلیل، به نظر می‌رسد این ضابطه در حال حاضر، صرفاً به لحاظ تاریخی دارای اهمیت است. در رد استدلال‌ات ارائه‌شده باید گفت، اساساً متقاضی اعتبار، یعنی خریدار، از دو حق برخوردار است: حق تأکید بر مطابقت کالای ارسال‌شده توسط ذی‌نفع، یعنی فروشنده، با قرارداد بیع و حق دریافت اسنادی که از سوی یک بانک‌دار یا تاجر منطقی و معقول مورد پذیرش قرار گیرد؛ این دو حق مقوله‌های جداگانه‌ای

1. Dolan, "Letter-of-Credit Disputes between the Issuer and Its Customer," 388.

2. Kozolchik, "Strict Compliance and the Reasonable Document Checker," 71.

هستند که نمی‌توان متقاضی را از مطالبه هیچ‌یک از آنها محروم نمود. این تفکیک بین عملکرد قرارداد بیع و اسناد ارائه‌شده از نظریه استقلال نشئت گرفته که به‌عنوان قاعده‌ای اساسی در راستای پیشبرد اصل انطباق دقیق مؤثر بوده است. بنابراین، منطقی است که قاعده انطباق دقیق نسبت به اسناد ارائه‌شده از سوی بانک گشاینده به متقاضی نیز همانند اسناد ارائه‌شده توسط ذی‌نفع به بانک گشاینده یا بانک تعیین‌شده و اسناد ارائه‌شده از سوی بانک تعیین‌شده به بانک گشاینده اعمال گردد.^۱

از سوی دیگر، باید در نظر داشت که مبنای مسئولیت بانک گشاینده در برابر مشتری خود متفاوت از ضوابط حاکم بر رابطه بین بانک گشاینده و ذی‌نفع اعتبار است. به عنوان مثال، چنانچه دستورات مشتری حاوی شروط (الف)، (ب) و (ج) باشد و در اثر از قلم افتادن شرط (ج)، اعتبارنامه فقط با شروط (الف) و (ب) صادر شود، ذی‌نفع با رعایت شرایط (الف) و (ب) مستحق دریافت مبلغ اعتبار خواهد بود؛ در صورتی که مشتری می‌تواند به استناد عدم رعایت دستورات واصله از بازپرداخت وجه به بانک گشاینده امتناع یا پیش‌پرداخت خود را مسترد نماید.^۲ برعکس، ممکن است در مواردی متقاضی و بانک گشاینده توافق کرده باشند که صرف‌نظر از هرگونه مغایرت به بانک گشاینده اجازه پرداخت دهند. در نتیجه، نباید اختلافات ناشی از این دو رابطه و تعهدات و مسئولیت‌های آنها را یکسان فرض کرد، بلکه باید بین مبنای ادعای ذی‌نفع به موجب نکول غیرمجاز و ادعای متقاضی بر اساس پذیرش غیرمجاز تمایز قائل شد. لذا با توجه به موضوع اختلاف و شرایط رابطه بانک گشاینده با مشتری خود، ممکن است بانک مذکور درباره عدم رعایت معیار انطباق دقیق به معافیت از مسئولیت یا محدودیت مسئولیت خود در برابر متقاضی استناد نماید.

یکی دیگر از مشکلات معیار مذکور فرضی بودن آن است. این فرض اساساً منطقی نیست که یک متقاضی با حسن نیت که به ارائه ناقص اعتراض دارد، همواره به دنبال گریز از مسئولیت معامله نامطلوب خود است. ایراد دیگر معیار دوگانه این است که در کلیه روابط معامله اعتباری به صورت مجزا قابل اعمال نیست؛ در صورتی که ارائه ذی‌نفع بر مبنای معیار انطباق دقیق رد شود و بتوان اثبات نمود که بانک گشاینده‌ای که بر اساس انطباق دقیق از پرداخت امتناع کرده، قادر

1. Adodo, Letters of Credit, 152.

2. Equitable Trust Co of New York v Dawson Partners Ltd [1927] 2 Lloyd's Rep. 49.

است با استناد به معیار خفیف‌تری (انطباق اساسی) برای بازپرداخت به مشتری خود رجوع کند، ذی‌نفع می‌تواند بانک را ملزم کند مبلغی را که قادر به بازپرداخت آن است، به او بپردازد. بر اساس این استدلال، در واقع بانک گشاینده ملزم می‌گردد، به‌عنوان عامل وصول وجه برای ذی‌نفع عمل کند و سپس مبلغ پرداختی را طبق معیار دوگانه یا جبران خسارت از مشتری خود دریافت نماید. به علاوه، چنانچه ارائه بر مبنای رویکرد انطباق دقیق توسط بانک گشاینده رد شده و حال، متقاضی ورشکسته شده باشد، ممکن است ذی‌نفع متحمل خسارتی جبران‌ناپذیر گردد. بنابراین، مشاهده می‌شود که این دکترین نیز همانند دیگر دکترین، رقیب انطباق دقیق، یعنی انطباق اساسی، با وجود تلاش برای اجرای عدالت، در عمل به عنوان قاعده‌ای قابل اعمال بر بررسی و انطباق اسناد از شرایط لازم برخوردار نمی‌باشد.¹

1 Kozolchyk, "Strict Compliance and the Reasonable Document Checker," 70-71.

نتیجه گیری

با اینکه هدف بنیادین اعتبارات اسنادی تسهیل روابط تجاری، به خصوص در سطح بین‌المللی، می‌باشد، وابستگی و تبعیت صرف این نهاد از اصل ارائه اسناد منطبق، خود معضلاتی را در عملکرد آن ایجاد کرده است. عامل تعیین‌کننده در عملیات اعتبار اسنادی به منظور وصول عواید اعتبار، ارائه اسناد منطبق است؛ در واقع، علاوه بر وجوه غیراسنادی انطباق، نظیر زمان و مکان ارائه، لازم است اسناد ارائه‌شده با شرایط مقرر در اعتبارنامه مطابقت کامل داشته باشد. مهم‌ترین و چالش‌برانگیزترین مسئله در تشخیص انطباق ارائه، معیار انطباق اسناد با شرایط و ضوابط مقرر در اعتبارنامه می‌باشد که همواره موضوع اختلاف‌نظرها و مناقشات بسیاری در حقوق اعتبارات اسنادی بوده است. از آنجا که مقررات UCP معیار لازم به منظور تعیین انطباق ارائه را بیان نمی‌کند، معیارهای متفاوتی در این باره مطرح شده و مبنای عمل قرار گرفته است که رایج‌ترین آنها عبارت‌اند از: معیار انطباق دقیق، معیار انطباق اساسی و معیار انطباق دوگانه. بر اساس تحلیل‌ها و توجیهاتی که در خصوص هر یک از نظریات مذکور ارائه شد، می‌توان نتیجه گرفت که معیار انطباق دقیق همچنان مناسب‌ترین و کارآمدترین ضابطه در این زمینه به شمار می‌رود. این معیار که به موجب آن اسناد ارائه‌شده تحت اعتبارنامه باید دقیقاً با مفاد و شرایط اعتبار مطابقت داشته باشند، دارای مزایای متعددی است که می‌توان آنها را در تضمین کارکرد اعتبار اسنادی به منزله یک شیوه پرداخت سریع و مطمئن خلاصه نمود. در راستای ارائه تفسیری کارآمد و معقول از این معیار، باید گفت که انطباق دقیق مستلزم تصویر آینه‌ای و تحت‌اللفظی و تطبیق بند به بند اطلاعات اسناد با مندرجات اعتبار نیست، بلکه مغایرت‌های کاملاً بی‌اهمیت و بدیهی اساساً نمی‌توانند به عنوان مبنای عدم‌پذیرش ارائه مورد استناد قرار گیرند. تفسیر اخیر که از آن تحت عنوان رویکرد انطباق دقیق اقتصادی نیز یاد می‌شود، با لازم شمردن رعایت شرایط اقتصادی اعتبارنامه از یک سو و نادیده گرفتن تفاوت‌های بسیار جزئی و بی‌اساس از سوی دیگر، حقوق کلیه طرف‌های رابطه اعتباری را به نحو مطلوب تضمین می‌کند. به عبارت دیگر، این معیار حد فاصل دو معیار انطباق دقیق تحت‌اللفظی و معیار انطباق اساسی قرار می‌گیرد و نواقص آن دو را تا حد زیادی پوشش می‌دهد. بدیهی است، که در اعمال این ضابطه، مراقبت معقول باید همواره به عنوان یک قاعده غالب در تمییز مغایرت‌ها ملاک عمل قرار گیرد. نتیجه اینکه هیچ‌یک

از معیارهای رقیب انطباق دقیق، در عمل به عنوان رویکردی مناسب در بررسی انطباق اسناد از شرایط لازم برخوردار نیستند و معیار انطباق دقیق با اتخاذ تفسیر مناسبی از آن، در قیاس با سایر ملاک‌های پیشنهادشده، کارآمدترین معیار برای تعیین انطباق ارائه و تحقق اهداف اعتبارات اسنادی به شمار می‌رود.

فهرست منابع

Books

1. Adodo, Ebenezer. *Letters of Credit: The Law and Practice of Compliance*. New York: Oxford University Press, 2014.
2. Bridge, Michael G, ed. *Benjamin's Sale of Goods*. 9th edn. London: Sweet & Maxwell, 2014.
3. Ellinger, Peter and Dora Neo. *The Law and Practice of Documentary Letters of Credit*. London: Hart Publishing, 2010.

Articles

4. Adodo, Ebenezer. "Conformity of Presentation Documents and a Rejection Notice in Letters of Credit Litigation: A Tale of Two Doctrines". *Hong Kong Law Journal*, 36 (2006): 309-340.
5. Alavi, Hamed. "Documentary Letters of Credit, Principle of Strict Compliance and Risk of Documentary Discrepancy". *Korea University Law Review*, 19:3 (2016): 3-21.
6. Al-tawil, Tareq. "Letters of Credit and Contract of Sale: Autonomy and Fraud". *International Trade and Business Law Review*, 16 (2013): 159-224.
7. Beck, Anthony. "The Doctrine of Substantial Performance: Conditions and Conditions Precedent". *The Modern Law Review*, 38 (1975): 413-428.
8. Dolan, John F. "A Principled Exception to the Strict Compliance Rule in Trilateral Letter of Credit Transactions". *Banking & Finance Law Review*, 18 (2003): 245.
9. Dolan, John F. "Letter-of-Credit Disputes between the Issuer and Its Customer: The Issuer's Rights under the Misnamed 'Bifurcated Standard'". *Banking Law Journal*, 105 (1989): 380-415.
10. Dolan, John F. "Strict Compliance with Letters of Credit: Striking a Fair Balance". *Banking Law Journal*, 102 (1985): 18-32.
11. Ellinger, Peter. "New Problems of Strict Compliance in Letters of Credit". *Journal of Business Law*, 1988: 320-322.
12. Hotchkiss, Carolyn. "Strict Compliance in Letter-of-Credit Law: How Uniform is the Uniform Commercial Code?". *Uniform Commercial Code Law Journal*, 23 (1991): 288-301.
13. HwaidiHP, Mohd. "The Story of the English Strict Compliance Principle in Letters of Credit and its Consistency with the UCP". *Journal of International Banking Law and Regulation*, 29(2) (2014): 71-81.
14. Kozolchyk, Boris. "Strict Compliance and the Reasonable Document Checker". *Brooklyn Law Review*, 56:45 (1990): 45-80.
15. Mehler, Irving M. "Substantial Performance versus Freedom of Contract". *Brooklyn Law Review*, 33 (1967): 196-218.
16. Rattner, Steven C. "Letters of Credit: a Return to the Historical Documentary Compliance Standard". *University of Pittsburgh Law Review*, 46:457 (1985): 457-485.

17. Roane, Kyle. "Hanil Bank v. PT Bank Negara Indonesia (Persero): Continuing the Quandary of Documentary Compliance under International Letters of Credit," *Houston Law Review*, 41:3 (2004): 1053-1089.

Legal Sources

18. International Chamber of Commerce. *Uniform Customs and Practice for Documentary Credits, 2007 Revision*. Paris: ICC Publication No. 600, 2007.
19. International Chamber of Commerce. *International Standard Banking Practice for the examination of documents under documentary Credits, 2007 Revision for UCP 600, 2007 edn*. Paris: ICC Publication No. 681, 2007.
20. International Chamber of Commerce. *International Standard Banking Practice for the examination of documents under UCP 600, 2013 edn*. Paris: ICC Publication No. 745, 2013.
21. International Chamber of Commerce. *ICC Banking Commission Collected Opinions 1995-2001*. Paris: ICC Publication No. 632, 2002.
22. International Chamber of Commerce. *ICC Banking Commission Collected Opinions 2009-2011*. Paris: ICC Publication No. 732, 2012.
23. International Chamber of Commerce. *Collected Docdex Decisions 1997-2003*. Paris: ICC Publication No. 665, 2004.
24. International Chamber of Commerce. *Collected Docdex Decisions 2009-2012*. Paris: ICC Publication No. 739, 2012.

Cases

25. Astro Exito Navegacion S.A. v. Chase Manhattan Bank N.A. (The Messiniaki Tolmi) [1988] 2 Lloyd's Rep. 217.
26. Bulgains & Co Ltd v Shinhan Bank [2013] EWHC 2498 (QB).
Crédit Industriel et Commercial v China Merchants Bank [2002] EWHC 973 (Comm).
27. English, Scottish & Australian Bank Ltd v Bank of South Africa [1922]13 Lloyd's Rep. 21.
28. Equitable Trust Co of New York v Dawson Partners Ltd [1927] 2 Lloyd's Rep. 49.
29. Glencore International AG & Anor v Bank of China [1996] C.L.C. 95.
30. JH Rayner & Co Ltd v Hambro's Bank Ltd [1943] 1 K.B. 37.
31. Kredietbank Antwerp v Midland Bank Plc [1999] C.L.C. 1108.
32. Lamborn v Lake Shore Banking & Trust Co [1921] 188 N.Y.S 162.
33. Ocean Bank of Miami v La Esquina Presidential, Inc., 623 So. 2d 520, 520 (Fla. Dist. Ct. App. 1993).
34. Tosco Corp. v. Federal Deposit Insur. Corp., 723 F.2d 1242, 1247 (6th Cir. 1983).
35. United Bank Ltd v Banque Nationale de Paris [1992] 2 S.L.R. 64.